

Noty o autorach

Anna Al-Araj – doktorantka na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, absolwentka muzykologii oraz filologii polskiej o specjalności komparatystyka (studia licencjackie) na Uniwersytecie Jagiellońskim. Studiowała także na Uniwersytecie w Helsinkach (2013) oraz Università Ca' Foscari w Wenecji (2015). Publikowała m.in. na łamach kwartalnika „Muzyka” i „Pamiętnika Literackiego”. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się wokół szeroko pojętych związków literatury i muzyki, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć XX i XXI wieku, oraz obecności kategorii ciszy, (prze)milczenia w utworach artystycznych. Przygotowuje rozprawę dokorską dotyczącą dzieła minimalistycznego i doświadczenia nowoczesności pod kierunkiem prof. Andrzeja Hejmeja.

Ryszard Bartnik – dr, adiunkt na Wydziale Anglistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Naukowe zainteresowania oscylują wokół współczesnych anglojęzycznych narracji (non-)fiction, korelacji pomiędzy polem literackim a domeną publiczną (w jej politycznym i społeczno-kulturowym wymiarze), a także wokół teorii kulturowych i literackich. Jest autorem publikacji z zakresu szeroko rozumianej literatury brytyjskiej, a jego ostatnie artykuły są ściśle powiązane z projektem habilitacyjnym nakierowanym na analizę współczesnych powieści północnoirlandzkich i południowoafrykańskich w kontekście transformacji politycznych zapoczątkowanych w tych krajach w latach dziewięćdziesiątych XX wieku.

Andrzej Denka – dr hab., pracownik naukowy Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Autor publikacji z zakresu dydaktyki nauczania języka obcego oraz literaturoznawstwa germanistycznego, szczególnie o twórczości takich autorów jak: Peter Handke, Botho Strauß, Siegfried Lenz. Zajmuje się również kontrowersjami wokół społeczno-politycznego zaangażowania pisarzy niemieckojęzycznych w ostatnich dziesięcioleciach oraz możliwością zaadaptowania teorii systemów Niklasa Luhmanna do analiz literaturoznawczych. Autor książki *Skandal oder Engagement. Eine systemtheoretische Untersuchung zu Peter Handke und Botho Strauß* (Poznań 2013).

Jerzy Franczak – adiunkt w Katedrze Antropologii Literatury i Badań Kulturowych na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autor licznych artykułów i esejów oraz książek: *Rzecz o nierzeczywistości. „Mdłości” J.-P. Sartre’a i „Ferdynand” Gombrowicza* (Kraków 2002) oraz *Poszukiwanie realności. Światopogląd polskiej prozy modernistycznej* (Kraków 2007).

Kamil Kościelski – absolwent filmoznawstwa na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, doktorant Uniwersytetu Wrocławskiego. Autor książki *„Cóż za wspaniały dzień na egzorcyzm...”*. *Amerykańskie kino grozy przełomu lat 60. i 70.* (Wrocław 2014) oraz artykułów opublikowanych w „Journal of Scandinavian Cinema”, „Kwartalniku Filmowym” i w „Przestrzeniach Teorii”.

Anna Krajewska – prof. zw. dr hab. Kierownik Zakładu Estetyki Literackiej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Literaturoznawca, zajmuje się teorią i metodologią dramatu, swoje zainteresowania kieruje także ku obszarom estetyki, zwłaszcza XX i XXI wieku. Autorka licznych prac poświęconych teorii i estetyce współczesnego dramatu, w tym książek: *Komedia polska dwudziestolecia międzywojennego. Tradycjoniści i nowatorzy* (Wrocław 1989; wyd. II – Poznań 2004), *Dramat i teatr absurdu w Polsce* (Poznań 1996), *Dramat współczesny. Teoria i interpretacja* (Poznań 2005), *Dramatyczna teoria literatury* (Poznań 2009). Redaktor naczelna czasopisma teoretycznoliterackiego „Przestrzenie Teorii”.

Michał Kruszelnicki – dr filozofii, absolwent polonistyki, adiunkt w Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu. Autor książek: *Oblicza strachu* (Toruń 2003, 2010), *Tradycja kulturowo-literacka i symbolika w Mistrzu i Małgorzacie Michaila Bulharkowa* (Toruń 2004), *Drogi francuskiej heterologii* (Wrocław 2008), redaktor naukowy książek: *Studia z posthumanistycznej filozofii podmiotu* (Wrocław-Warszawa 2008), *Nietzsche i romantyzm* (Wrocław 2013) oraz autor kilkudziesięciu artykułów z zakresu współczesnej filozofii francuskiej, filozofii edukacji, psychologii analitycznej, literaturoznawstwa i problemów kultury popularnej.

Dawid Kujała – doktorant w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej im. I. Opackiego na Uniwersytecie Śląskim, krytyk literacki i poeta, autor książki *Wideo Poezja. Szkice* (Katowice 2014), teksty publikował w prasie i antologiach. Obecnie pracuje nad dysertacją poświęconą odradzającym się tendencjom awangardowym w polskiej poezji po roku 2000.

Tomasz Mann – pochodził z protestanckiej rodziny kupieckiej, mieszkającej w Lubecie. Urodził się 6 czerwca 1875 roku. Był młodszym bratem Henryka Manna. Po śmierci ojca w roku 1891 i likwidacji prowadzonej przez niego firmy rodzina przeniosła się do Monachium. Tomasz dołączył do niej dwa lata później, rezygnując z ukończenia lubeckiego gimnazjum i zdawania matury. W roku 1905 ożenił się z Katarzyną Pringsheim, córką Alfreda Pringsheima, profesora matematyki na Uniwersytecie Monachijskim i dziedzica fortuny, którą jego przodkowie zdobyli jako właściciele śląskich kolei. Rodzina Pringsheimów miała żydowskie korzenie. Mannowie doczekali się sześciorga dzieci: trzech córek i trzech synów, obdarzonych talentami pisarskimi i muzycznymi. W lutym 1933 roku Tomasz Mann wyjechał za granicę z odczytem „Cierpienie i wielkość Ryszarda Wagnera”. Na wieść o przejęciu władzy przez Hitlera postanowił nie wracać do kraju. Mieszkał z najbliższymi we Francji i Szwajcarii, a od roku 1938 w Stanach Zjednoczonych. W roku 1952 przeniósł się ponownie do Szwajcarii. Niemcy często odwiedzał, ale na powrót do ojczyzny się nie zdecydował. Ostatnie lata spędził w miejscowości Kilchberg i tam został pochowany. Zmarł 12 sierpnia 1955 roku.

Powieści Tomasza Manna, takie jak *Buddenbrookowie*, *Czarodziejska góra*, *Józef i jego bracia* oraz *Doktor Faustus*, należą do kanonu literatury światowej. Równie ważna jest eseistyka. Pisarz wypowiadał się na tematy polityczne („Rozważania człowieka niepolitycznego”, „Niemcy i naród niemiecki”) i literackie (eseje poświęcone

Goethemu i Schillerowi). Niektóre eseje dotyczyły jego biografii („Moje czasy”). W roku 1929 został laureatem literackiej Nagrody Nobla. Był doktorem honoris causa uniwersytetów europejskich i amerykańskich.

W twórczości Tomasza Manna dominują zagadnienia, związane z poszukiwaniem tożsamości na coraz wyższych poziomach uogólnienia. W pierwszych utworach poszukuje jej jako artysta o korzeniach mieszczańskich. Po rozpoczęciu wojny światowej w bardzo konserwatywnym duchu odpowiada na pytanie, jak rozumie niemiec-kość, popiera politykę cesarza Wilhelma II i popada w konflikt z broniącym demokra-cji bratem. W okresie międzywojennym każe swoim bohaterom zastanawiać się nad tym, czym jest europejskość, a w końcu zadaje pytania o źródła człowieczeństwa. Widoczne w poszukiwaniach dążenie do kompromisu, nazwane przez Manna ironią, pomaga mu zawsze odnaleźć drogę do porozumienia ze światem, a dziś pozwala do-strzec w nim pisarza, którego głos może okazać się pomocny w przezwyciężaniu kry-zysu europejskiej samoświadomości.

Kinga Piotrowiak-Junkiert – dr, absolwentka filologii polskiej (2006) i filologii węgierskiej (2011) na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza oraz Międzyuczelnianych Indywidualnych Studiach Humanistycznych „Akademia Artes Liberales”. Autorka monografii *Świadomość zwrócona przeciwko sobie samej. Imre Kertész wobec Zagłady* (Warszawa, 2014). Zajmuje się literaturą węgierską wobec Zagłady. Tłuma-czyła prace Á. Heller, L. Földényiego, P. Esterházy, M. Kornisa, Gy. Dragomána, K. Faragó, M. Györffy. Publikowała w pismach literackich i tomach zbiorowych. W 2016 roku ukaże się w jej przekładzie ostatni tom dzienników I. Kertésza, *Ostatnia gospoda* (W.A.B.).

Małgorzata Praczyk – dr, adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Autorka książki *Materia pomnika. Studium porównawcze na przykładzie pomników w Poznaniu i Strasburgu w XIX i XX wieku* (Poznań 2015). Stypendystka Garstka Fellowship Program na Notre Dame University (USA) oraz stypendystka Université Denis Diderot, Paris VII (Francja). Autorka licznych publi-kacji z zakresu antropologii miasta (w szczególności w kontekście pomników), studiów nad pamięcią, studiów postkolonialnych oraz historii środowiskowej.

Beata Przymuszała – dr, adiunkt w Zakładzie Semiotyki Literatury Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zajmuje się teorią literatury (relacje między literaturą a filozofią, psychologią i sztuką, studia nad Zagładą). Autorka książki *Szu-kanie dotyku. Problematyka ciała w polskiej poezji współczesnej* (Kraków 2006).

Ewa Pytel-Bartnik – dr, adiunkt w Zakładzie Historii Literatury Niemieckiej Instytu Filologii Germańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół problematyki współczesnej literatury niemieckiej po 1989 roku, a także socjologii i filozofii miasta/przestrzeni, semiotyki architektury oraz relacji pomiędzy przestrzenią miejską i pamięcią w ujęciu *spatial turn* i *topographical turn*. Jej projekt habilitacyjny dotyczy literackich inscenizacji historii w przestrzeni miasta w oparciu o najnowszą literaturę niemiecką poświęconą Berlinowi.

Agnieszka Raubo – dr, adiunkt w Zakładzie Studiów Polonistycznych i Komunikacji Medialnej na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kaliszu. Jej zainteresowania naukowe koncentrują się na literaturze i kulturze renesansu, zwłaszcza na piśmiennictwie medycznym tej epoki. Zajmuje się również problematyką rzetelności naukowej i naruszeniami prawa autorskiego. Publikowała m.in. w „Pamiętniku Literackim”, „Ruchu Literackim”, „Symbolae Philologorum Posnaniensium” i „Poznańskich Studiach Polonistycznych”.

Joanna Roszak (1981) – dr, adiunkt w Instytucie Sławiistyki PAN. Autorka książek, poświęconych głównie poezji. Ostatnio wydała: *Miejsce i imię. Niemieckojęzyczni poeci pochodzenia żydowskiego* (Warszawa 2014) i *Słyszysz? Synagoga. Wychodząc spod poznańskiej synagogi przy Wronieckiej* (Warszawa 2015). Współredaktorka tomów zbiorowych, m.in. *Konstellacje Ingeborg Bachmann* (Poznań 2010), *Pierwsza połowa Marcina. Szkice o twórczości Marcina Świetlickiego* (Poznań 2012), *Powinowactwa Pessoa* (Poznań 2013), *Musicale. Poszerzanie pola gatunku* (Poznań 2013), *Poznański przewodnik literacki* (Poznań 2013) oraz redaktorka zbioru *Kartki Celana. Interpretacje* (Kraków 2012). Wydała pięć zbiorów poetyckich: *Tintinnabuli* (Poznań 2006), *Lele* (Poznań 2009), *Wewe* (Poznań 2011), *Ladino* (Poznań 2013), *Tego dnia* (Poznań 2015).

Ewa Szczęsna – dr hab. prof. nadzw. Uniwersytetu Warszawskiego. Specjalizuje się w zakresie poetyki, semiotyki i perswazji wieloznakowych i multimedialnych tekstów kultury współczesnej. Autorka monografii *Poetyka reklamy* (2001), *Poetyka mediów. Polisemiotyczność, digitalizacja, reklama* (2007); redaktor naukowy i współautorka *Słownika pojęć i tekstów kultury* (2002; 2004), książek zbiorowych: *Przekaz digitalny. Z zagadnień semiotyki, semantyki i komunikacji cyfrowej* (Kraków 2015), *Komparatystyka dzisiaj, t. 1: Problemy teoretyczne* (Kraków 2010); *Komparatystyka dzisiaj, t. 2: Interpretacje* (Warszawa 2011) oraz artykułów z zakresu reklamy, komparatystyki mediów, a także poetyki i semiotyki przekazów cyfrowych. Kierownik Zakładu Komparatystyki i wykładowca na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego oraz na Wydziale Wiedzy o Teatrze Akademii Teatralnej w Warszawie i studiach podyplomowych Polskiej Akademii Nauk.

Katarzyna Szewczyk-Haake – dr, pracownik naukowy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, tłumaczka. Autorka książki *Poezja Emila Zegadłowicza wobec światopoglądowego i estetycznego projektu ekspresjonizmu* (Kraków 2008), publikowała m.in. w „Pamiętniku Literackim”, „Tekstach Drugich” i „Ruchu Literackim”, stypendystka Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (2012). Zainteresowania naukowe: komparatystyka literacka (zwłaszcza w zakresie literatury polskiej i literatur skandynawskich), korespondencja sztuk, antropologia literatury. Obecnie pracuje nad studium komparatystycznym poświęconym twórczości Józefa Wittlina i Pära Lagerkvista.